

SENTÈNCIA de 27 de març de 2003

Contracte d'obra: responsabilitat de l'arquitecte.

- **Determinació de l'import dels danys i procedència d'incloure l'import de l'informe de la seva taxació.**
- **Recurs d'aclariment: determinació del seu abast.**
- **Prova documental.- Valoració de la prova**

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M I. Sr. Jean Louis VUILLEMIN, i els magistrats M.I. Sr. Antoni BRUGUERA MANTÉ i M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- En el judici civil núm. B-0309-8/2000, tramitat pel procediment abreuja, seguit pels senyors Miquel G.G. i Pilar C.L. contra "CONSTRUCCIONS ADRAN, S.A.", "COMERCIAL UNION" i el Sr. Antoni M.S., en data 27 de setembre de 2002 l'Hble. Batlle va dictar una Sentència en la qual va condemnar a "CONSTRUCCIONS ADRAN, S.A." i a l'asseguradora "COMERCIAL UNION" a pagar als actors la quantitat de 3.478,75 € sense efectuar imposició de costes, i va desestimar la demanda respecte l'arquitecte Sr. M.S. imposant als agents les costes respecte d'ells.

II.- Disconformes els condemnats per la Sentència anterior van interposar sengles recursos d'apel·lació els quals han estat tramitats en aquesta Sala d'acord amb la llei.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Antoni BRUGUERA MANTÉ.

FONAMENTS DE DRET

I.- Vistes les actuacions i l'exhaustivitat de la fonamentació de la Sentència apel·lada, escaurà determinar aquí si els arguments adduïts pels recurrents en contra d'ella mereixen l'acolliment que sol·liciten, o si, contràriament, cal confirmar-la totalment o parcialment.

Els recursos d'apel·lació interposats són tres: el de "CONSTRUCCIONS ADRAN, S.A.", el de "COMERCIAL UNION" i el dels agents.

Els examinarem per separat començant pel primer.

APEL·LACIÓ DE "CONSTRUCCIONS ADRAN, S.A."

II.- El primer greuge que al·lega aquesta recurrent és que la Sentència l'ha condemnat a pagar la quantitat de 541.315.-Ptes del dany causat per l'aigua al pis dels agents (5è 5a de l'escala B de l'edifici SOL) mentre que entén que la responsabilitat és de la Comunitat de Propietaris perquè el seu President no va permetre que els operaris d'aquesta constructora entressin a fer la reparació.

El CONSIDERANT 4 de la Sentència del Batlle raona abastament aquesta qüestió i dóna uns arguments convinents que l'apel·lant no impugna ja que es limita a repetir el que havia dit a la 1a instància, cosa que ja va confirmar el CONSIDERANT i rebutjar el greuge.

Però és que a més consta:

- a) Que el 31 de maig de 1999 la constructora recurrent es va obligar davant la Comunitat de Propietaris de la finca a realitzar els treballs per reparar el canal de recollida de les aigües pluvials de l'edifici, treballs que la mateixa constructora ja havia realitzat anteriorment de manera defectuosa; i que es va establir el termini de 15 dies per a l'inici de les proves de refacció del canal la defectuositat del qual afectava especialment al pis 5è 5a escala B de la finca que és el pis d'autes (pacte 3r, apartat a del contracte, al foli 41).
- b) La constructora recurrent no acredita haver complert el seu compromís sinó que, contràriament, el que demostren els agents és que el 3 d'agost següent (1999), quan ja havien transcorregut més de 2 mesos, el President de la Comunitat de Propietaris va adreçar una carta a la constructora esmentada en què li recriminava que *"han transcorregut dos mesos sense que hagi ni tan sols fet la prova que es diu en el punt a) del pacte Tercer"* (del contracte); i que *"en conseqüència del seu incompliment, la Comunitat el requereix per darrera vegada perquè solucioni definitivament els problemes reconeguts en repetit contracte de 31 de maig de 1999, concedint-li un darrer termini*

improrrogable de VUIT DIES (8), transcorreguts els quals la Comunitat procedirà a resoldre el problema prescindit de la seva empresa". I afegia : "Les abundants pluges d'aquestes darreres setmanes han incrementat els perjudicis soferts pels apartaments afectats per la canal defectuosa, especialment l'Apartament 5è 5a Escala B".

- c) La recurrent tampoc demostra que en aquest nou termini de 8 dies hagués complert el seu compromís; i ni tan sols és cert que se li hagués impedit accedir a la coberta de l'edifici com al·lega, ja que l'únic que diuen tant la portera Sra. Teresa G.O. com el President de la Comunitat Sr. M. és que primer de tot havia de parlar amb el President de la Comunitat (folis 216, 217 i 219) cosa que tampoc demostra que hagués fet.

En conclusió: per tot el que diu la Sentència apel·lada en el 4 CONSIDERANT, i per tot l'anterior, escau rebutjar el primer dels motius d'aquest recurs de la constructora.

III.- Al·lega després com a segon greuge que en el cas que se la considerés responsable dels danys i perjudicis que se li reclamen, creu que també ho seria l'arquitecte Sr. M.S. "que va planificar, dirigir i supervisar aquell projecte".

El Tribunal ha d'acceptar aquest greuge:

De documents distingits amb els núm. 1, 2, 3, 4 i 5 de la contesta a la demanda la constructora va aportar sengles certificacions de les obres per ella realitzades a l'edifici en les quals hi consten els conceptes següents: "Extracció dels materials d'impermeabilització del Canal de recollida d'aigües pluvials i preparació i sanejament per a la recepció del Canal de xapa d'acer". I "Canal de recollida d'aigües pluvials d'acer galvanitzat segons esquemes adjunts. Col·locat a l'obra".

En l'absolució de posicions la constructora pregunta a l'esmentat arquitecte Sr. M.S. si havia signat aquelles certificacions d'obra dels treballs executats per "CONSTRUCCIONS ADRAN, S.A.", si els hi havia donat la conformitat i si per aquesta raó aquells treballs havien estat abonats a la constructora; responent l'arquitecte Sr. M.S. ser cert tot l'anterior (posició 3 al foli 180 i resposta al foli 112).

Si el Sr. M.S. com a arquitecte va supervisar aquells treballs, els va donar per bons i no ho eren -i efectivament no ho eren com ell mateix reconeix en

subscriure el contracte posterior de 31 de maig de 1999- és clar que ha de respondre de la seva supervisió mal feta.

Escaurà per això acollir aquest 2on motiu del recurs de la Constructora i declara a l'arquitecte Sr. M.S. solidàriament responsable dels danys i perjudicis produïts a la vivenda dels agents com a conseqüència de les filtracions d'aigua degudes a aquella canalització mal feta. I la seva responsabilitat ha de ser solidària en no poder-se destriar la respectiva d'arquitecte i constructora.

IV.- El 3r greuge rau en el fet que la Sentència l'ha condemnat pagar la quantitat de 37.500.-Ptes (225,37 €) relatives al cost d'elaboració de l'informe de taxació; greuge que no escau acollir, perquè aquesta taxació és una despesa per a la justificació en el procés, fins i tot quantitativa, dels danys que es reclamen a la demanda; i com que els agents han de ser indemnitzats d'aquells danys, han d'ésser-ho també de les despeses que han tingut de fer per demostrar-los.

V.- Certament la demanda en el fet Desè (foli 25) i en la sol·licitud (foli 26) interessava la condemna solidària dels tres demandats; la Sentència la declara respecte la constructora i la seva asseguradora en el Considerant 3, però no la trasllada després a la decisió de la Sentència la qual condemna aquestes dues a l'abonament a la part actora de la quantitat de 3.478,75 €, però no ho fa solidàriament.

Es tracta d'una clara omissió involuntària de traslladar a la decisió el reconeixement del Considerant 3; omissió la qual hauria pogut solucionar-se amb una simple petició d'aclariment de la Sentència sense necessitat del recurs d'apel·lació. Repararem tal omissió en la part decisòria de la present en el cas que escaigui desestimar el recurs d'apel·lació de l'asseguradora esmentada "COMERCIAL UNION", el qual passem a examinar seguidament.

APEL·LACIÓ DE "COMERCIAL UNION"

VI.- Com acabem d'assenyalar, la Sentència del Batlle declara la responsabilitat solidària d'aquesta recurrent com a asseguradora de la Constructora, i ho fa amb els fonaments que exposa a la part segona del seu Considerant 3 que aquesta recurrent impugna perquè creu improcedent la interpretació del Batlle sobre que esdevingué extemporània l'aportació en tràmit de proves de part de la còpia de la pòlissa i que per tant no esqueia prendre-la en consideració. Sobre això, manifesta "...que la companyia ha actuat sempre de bona fe i dins els mitjans que li han estat permesos, doncs des de la notificació de

la demanda i fins a la contesta (dies després) va cercar la documentació que obrava en els seus arxius i va haver de tramitar l'obertura d'un sinistre que ni tan sols li constava, de manera que evidentment, l'obtenció de la pòlissa fou posterior a la data prevista per al tràmit, i la seva presentació va haver de retardar-se fins el tràmit probatori."

Aquests arguments no són convincents i no fan sinó reafirmar, a criteri d'aquesta Sala, la conclusió de l'Hble. Batlle de no donar crèdit a la data del document privat aportat en el tràmit de proves, impugnat formalment per l'altra part (folis 284 al 289) i que no ha estat ni tan sols adverat per l'assegurada la qual, precisament, com hem vist, reclama que s'inclogui la seva asseguradora en la condemna a la responsabilitat; a més que en la còpia parcial del document aportat ni tan sols figura la signatura de l'assegurat com s'aprecia del seu examen (folis 184 a 195), coses que priven de valor al document davant tercers i que no escau per tant prendre'l en consideració, reafirmant així aquesta Sala les conclusions del Batlle.

Les altres manifestacions d'aquesta apel·lant tampoc són estimables. Basta veure el contracte de 31 de maig de 1999 subscrit per la seva assegurada i per l'arquitecte Sr. M.S. per comprovar el reconeixement exprés dels defectes fent-se esment específic a "la vivenda 5è 5a Escala B" en l'apartat a) del pacte TERCER per a la prova de refacció del canal d'aigües en el tram comprès sobre aquesta vivenda. Atesten també els danys i les filtracions d'aigua l'acta notarial de 26 de maig de 1999 on el President de la Comunitat de Propietaris fa constar "...les filtracions, especialment hi ha filtracions en l'apartament de l'escala B 5è 5a" (foli 232); les fotografies adjuntades a l'acta (folis 234 a 262); la carta de requeriment de 3 d'agost de 1999 dirigida per la Comunitat de Propietaris a la Constructora (on es diu que "les abundants pluges d'aquestes darreres setmanes han incrementat els perjudicis soferts pels apartaments afectats per la canal defectuosa, especialment l'apartament 5è 5a, Escala B"), el document de "COBERTES PINEGRIS, S.A." deixa també constància que per solucionar les humitats d'aquesta vivenda havia tingut de canviar els canals de l'edifici; i l'informe de taxació dels folis 81 i següents demostra que havien estat reparats els danys de l'interior de la vivenda; totes les quals coses deixen sense suport totes les al·legacions d'aquesta recurrent.

Per les raons precedents no es procedent el recurs d'apel·lació de l'asseguradora.

APEL·LACIÓ DELS AGENTS

VII.- Ells entenen que la Sentència hauria hagut d'estendre la responsabilitat a l'arquitecte Sr. Antoni M.S., cosa que ja hem considerat i estimat en tractar el recurs de la constructora, per la qual cosa escaurà estimar aquest greuge també al·legat pels agents.

VIII.- El Batlle no ha reconegut la seva petició indemnitzatòria pels conceptes de lloguer del pis i dany moral (CONSIDERANTS 5 i 6 de la Sentència); i aquest Tribunal ha de confirmar plenament les determinacions del Batlle per aquestes denegacions. En efecte:

No s'ha demostrat en absolut -a banda d'una no justificada manifestació del President de la Comunitat- que les humitats certes de la vivenda haguessin impedit en cap moment la seva habilitat; i ni les fotografies aportades dels danys ni l'import d'aquests (541.315,-Ptes) permeten fer creure la inhabilitat durant 1 any. Per altra banda, es demostra que malgrat que els actors varen comprar la vivenda el 23 de juliol de 1998 (foli 28) en aquella data vivien en el pis de la Sra. P.A. (foli 98) i hi varen continuar vivint després de la compra (mateix foli 98) i no s'ha demostrat que no poguessin habitar la vivenda d'autes. Altra cosa és que haguessin volgut esperar que el pis que havien comprat estigués del tot arreglat per anar a habitar-lo. Però això no vol dir que no fos habitable.

Escau per tant desestimar aquestes greuges de l'agent.

IX.- El rebuig total del recurs de l'asseguradora suposarà la seva condemna en les costes d'aquesta segona instància que ella ha causat i l'estimació parcial dels altres dos recursos justificarà la no imposició de costes als altres 2 recurrents.

I pel que fa a les de la 1a instància no s'hauran d'imposar a cap dels litigants en haver-se estimat la demanda sols en part.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

DESESTIMAR el recurs d'apel·lació de "COMERCIAL UNION" i imposar-li les costes del mateix incloent-hi honoraris d'advocat i procurador de les altres parts; ESTIMAR EN PART els de "CONSTRUCCIONS ADRAN, S.A." i dels consorts G.- C.; REVOCAR PARCIALMENT la Sentència del Batlle i, CONDEMNAR solidàriament als tres defenents a pagar als agents la quantitat de 3.478,75 €, i excepte la condemna en costes de la seva apel·lació que s'imposen a l'asseguradora esmentada, NO FER cap altre pronunciament sobre les costes de les dues instàncies.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. President de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-